

planten

ook research stimuleren zodat de waarde weer toeneemt. In Delft doet de universiteit samen met de botanische tuin onderzoek naar het afvangen van fijnstof door een elektrostatisch veld. De techniek is afgekeken van de natuur. Zou Wageningen zulke linken niet kunnen leggen?

Daarnaast zou het natuurlijk van de zotte zijn om voor elk plantje naar het oerwoud te moeten vliegen. Afgezien van de vraag of je dan de goede soort kunt vinden.”

Het argument dat een universiteit met de huidige financiering van het hoger onderwijs zich geen hortus of arboretum meer kan permitteren, noemt Baas kolder. „Ik kan niet in de portemonnee van de individuele universiteiten kijken. Maar Delft, Leiden en Utrecht dragen nog steeds het

leeuwendeel van de exploitatiekosten. Zij koesteren hun tuinen en dat vertaalt zich in het binnenhalen van patenten die geld in het laatje brengen.”

Vooralsnog huldigt de overheid het standpunt dat universiteiten zelf mogen bepalen hoe ze het geld besteden om onderwijs en onderzoek te verzorgen. Dus ook de financiering van het levend houden van hun plantencollecties, aldus minister Plasterk dinsdag in een brief aan dr. Maria Dalila Espiritu Santo, de Portugese voorzitter van de Europese Vereniging van Botanische Tuinen. Professor Baas: „De inhoud komt overeen met zijn antwoord op vragen van D66-Kamerlid Pechtold. De kosten van universitaire tuinen zitten wel in de rijksbijdrage, maar zijn niet geormerkt. Dit frustrert de

rol die levende collecties in het onderzoek en onderwijs kunnen spelen.”

Toch ontdekte Baas een interessante aanvulling in de brief aan de directrice van de Botanische Tuin van Lissabon. „Plasterk verschuilt zich weliswaar achter de autonomie van de universiteiten, maar ziet ook een taak voor collega Verburg. Een hortus als van Wageningen speelt een belangrijke rol bij de handhaving van het Biodiversiteitsverdrag en het Citesverdrag, omdat bijvoorbeeld in beslag genomen planten in botanische tuinen worden geparkeerd.”

Baas, die begrijpt dat universiteiten zuinig met hun geld moeten omspringen, heeft uitgerekend dat een minimaal wetenschappelijk beheer Wageningen nauwelijks 100.000 euro per jaar hoeft te kosten. „Je zit echt al voor een dubbeltje op de eerste rang.”

De Vrije Universiteit Amsterdam beroept zich overigens niet op geldgebrek om haar hortus in Buitenveldert op te doeken. „Het stuk grond waarop de tuin ligt is nodig voor uitbreiding van het VU Medisch Centrum. Wij geven het gevecht echter nog niet op. De SNP gaat er bij het college van bestuur op aandringen het groen over de campus te verspreiden.”

De collectie wordt volgens de VU al sinds 1988 niet meer benut voor onderzoek, maar de SNP-voorzitter weet dat die door de universitaire medewerkers en omwonenden zeer wordt gewaardeerd.

Een initiatief om te komen tot een Nationale Plantentuin („bijvoorbeeld op een toekomstig Floriadeterrein”) kan rekenen op de steun van de gedreven botanicus. Ondertussen hoopt Baas dat universiteiten het belang van een eigen florerende botanische tuin gaan inzien. „Niet alleen als visitekaartje of historisch erfgoed, maar ook om vernieuwend onderzoek te doen aan levende collecties. Juist in onze bio-based economy kunnen botanische tuinen een grote rol spelen bij innovatie, onderwijs en publieksvoorlichting.”

.....

Genenbank

Samen met het Von Gimborn Arboretum in Doorn herbergt het Wageningse Belmontearboretum de grootste verzameling houtige gewassen van Nederland. Dick Nieuwesteeg, voorzitter van de Koninklijke Vereniging voor Boskoopse Culturen, vindt het een aanfluiting dat de Wageningse universiteit een dergelijke collectie gewoonweg kan afstoten. „Op de lange termijn brengt dat het assortiment in de boomkwekerijsector in gevaar. Deze tuinen zijn genenbanken. De variëteit is nodig om vooral een nieuwe generatie boomkwekers plantenkennis bij te brengen. Wat dat betreft hebben ook wij veel missiewerk te verrichten.”

column

Droom en werkelijkheid

tekst Lenard Prins

Laura het zeilmeisje. Wekenlang haalde zij wereldwijd de voorpagina's. Afgelopen week ging ze in hoger beroep tegen haar ondertoezichtsstelling. Wat had Laura misdaan?

Vanaf haar tiende had ze een prachtige droom. De wereld rond in haar geavanceerde zeilboot. Jarenlang had

ze ernaar uit gezien en zich voorbereid op deze tocht. Alles was in kannen en kruiken. Totdat.

Psychologen, de Raad voor de Kinderbescherming, politici, de rechter en zelfs de sterke arm werd ingezet om haar droom uiteen te laten spatten. Onverantwoord en levensgevaarlijk. De indruk werd gewekt dat ze de wereld rondging in een klomp met een zeiltje.

Eigenlijk moest Laura worden onderzocht of ze geestelijk wel in orde was. Wekenlang was zij wereldnieuws. Tegen wil en dank. Dagenlang werd ze gevolgd door de pers. Ze werd zelfs onder toezicht geplaatst om te voorkomen dat ze aan haar wereldreis begon.

Waar dat toezicht uit bestond is niet helemaal duidelijk geworden, want als 14-jarige zag ze toch kans om een flink bedrag van haar rekening op te nemen, een ticket te boeken en naar Curaçao te vliegen. Om haar droom alsnog te dromen. Een echt doorzettertje zeg maar. Lukt het niet linksom, dan rechtsom.

Helaas voor haar, ze werd gevonden en door drie stevige marechaussees opgehaald en in Nederland opnieuw onder toezicht gesteld. Elke stap werd begeleid door pers en woordvoerders van allerlei instanties. Subtiel werd een link gelegd naar het feit dat zij uit een gebroken gezin kwam. Kennelijk gold privacy niet voor Laura. Haar welzijn stond voorop.

Het bovenstaande is natuurlijk gechargeerd. Maar toch...

Veel jongeren in de leeftijdscategorie van Laura hebben geen droom, maar zijn voor anderen (en misschien zichzelf) een nachtmerrie. Een hoog schoolverzuim, drank- en drugsmisbruik, vernielingen en mishandelingen. Hun wordt geen strobreed in de weg gelegd. Volgens justitie kunnen veelplegertjes nauwelijks worden opgespoord, vastgehouden en berecht in Nederland. De overheid zit met de handen in het haar.

Misschien moeten we juist deze jongeren een droom geven die werkelijkheid kan worden. Hun verantwoordelijkheid bijbrengen en leren dat het normaal is dat je ervoor gaat. Een diploma haalt en een uitdagende job zoekt en een normaal leven opbouwt.

Dat is goed voor henzelf en voor de samenleving. Laat de overheid met dezelfde energie en vasthoudendheid als in de zaak van Laura deze jongeren helpen een zinvol bestaan op te bouwen. Geef ze het duwtje dat nodig is om van wal te steken.

